



Dato 14. september 2016  
Saksnr.: 201606960-4  
Saksbehandler Wibekke Syvertsen

**Saksgang**  
Formannskapet

**Møtedato**  
28.09.2016

## Uttalelse til høring om nye oppgaver til større kommuner

### Sammendrag

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt ut et høringsnotat med forslag til lov- og forskriftsendringer, i forbindelse med at nye oppgaver skal overføres til kommunene.

Jf. Stortingets behandling av *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner* og Innst. 333 S (2014–2015) 9. juni 2015, så vil oppgaveendringene som Stortinget sluttet seg til, håndteres i forskjellige løp.

Høringsfristen i denne saken er 1. oktober 2016, og gjelder forslag til lov- og forskriftsendringer. I hovedsak er anbefalingen å flytte oppgavene til kommunen, eller gi tilleggssoppgaver til kommunene som supplerer dagens myndighetsfordeling. Høringsnotatet gjelder disse oppgavene:

- **Vigslersom i dag gjøres av notarius publicus**
- **Andre oppgaver som er lagt til notarius publicus**
- **Vilt- og innlandsfiskeforvaltning**
- **Enkelte oppgaver etter forurensningsloven**
- **Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig**
- **Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmeanlegg**
- **Nærings- og miljøtiltak i skogbruket**
- **Tilskudd til tiltak i beiteområder**
- **Kollektivtransport**

Stortinget tar sikte på å legge fram en samlet lovproposisjon om nye oppgaver til kommunene våren 2017, samtidig med forslag om kommunestruktur og nytt folkevalgt regionalt nivå.

Forslag til vedtak

**Formannskapet slutter seg til rådmannens vurderinger.**

Tor Sommerseth  
Rådmann

Ragnar Evensen  
Teknisk direktør

Vedlegg: Høringsnotat om nye oppgaver til større kommuner

## Bakgrunn for saken

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt ut et høringsnotat med forslag til lov- og forskriftsendringer, i forbindelse med at nye oppgaver skal overføres til kommunene. I høringsnotatet beskrives de enkelte oppgaver som skal overføres, og det foreslås konkrete og nødvendige lovendringer i tilknytning til dette. Høringsfrist er 1. oktober 2016.

Bakgrunnen for høringen er at Stortinget har besluttet å overføre nye oppgaver til kommunen. Dette skjedde ved Stortingets behandling av Meld. St. 14 (2014–2015) *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner* og Innst. 333 S (2014–2015) 9. juni 2015. Stortinget sluttet seg til meldingens forslag om oppgaveoverføringer til kommunene, med noen unntak.

Stortinget tas sikte på å legge fram en samlet lovproposisjon om nye oppgaver til kommunene våren 2017, samtidig med forslag om kommunestruktur og nytt folkevalgt regionalt nivå.

Høringsnotatet inneholder forslag til lov- og forskriftsendringer knyttet til følgende oppgaver:

- Vigsler som i dag gjøres av notarius publicus
- Andre oppgaver som er lagt til notarius publicus
- Vilt- og innlandsfiskeforvaltning
- Enkelte oppgaver etter forurensningsloven
- Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig
- Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmeanlegg
- Nærings- og miljøtiltak i skogbruket
- Tilskudd til tiltak i beiteområder
- Kollektivtransport

Noen av oppgaveendringene som Stortinget sluttet seg til ved behandling av *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner* og Innst. 333 S (2014–2015) 9. juni 2015, skal håndteres i andre løp. Disse oppgaveendringene er nevnt i høringsnotatets kapittel 4 til informasjon, men er ikke en del av selve høringen. Endringene følges opp i egne prosesser fastsatt av de enkelte departementene. De er kun omtalt i høringsnotatet for å gi høringsinstansene et samlet bilde av hvilke oppgaver regjeringen tar sikte på å overføre til kommunesektoren. Dette gjelder blant annet: Tannhelsetjenester, basishjelpemidler, oppgave- og finansieringsansvaret i barnevernet, oppgaver på rehabiliteringsområdet, tilskuddsordning under Landbruks- og matdepartementets område, konsesjonsbehandling av små vannkraftverk og enkelte oppgaver på politiområdet.

Parallelt med denne saken, *Nye oppgaver til større kommuner*, behandler kommunene høringsnotatet fra Helse- og omsorgsdepartementet, om *Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.* Høringsfrist for begge sakene er 1.oktober 2016, og legges begge fram for behandling i samme møte i Formannskapet, 28.september 2016.

Høringen om oppfølging av forslag i *Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.*, omhandler blant annet å lovfeste kompetansekrav i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, overføring av tannhelsetjenesteansvaret, overføring av driftsansvar for distriktpspsykiatriske sentre (DPS). Det foreslås også endringer i helse- og omsorgstjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven og tannhelsetjenesteloven for å tydeliggjøre tjenestenes ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep. I tillegg foreslås det lovendringer for å tydeliggjøre kontaktlegeordningen samt kommunens plikt til psykososial beredskap og oppfølging.

## **Overordnet økonomiske og administrative konsekvenser, vurdert av departementet**

Endringer i oppgavefordelingen vil ha økonomiske og administrative konsekvenser på kort og lang sikt. De kortsiktige effektene vil være knyttet til selve gjennomføringen av reformen, mens de langsiktige konsekvensene kommer som følge av selve oppgaveoverføringen. Reformen vil ha konsekvenser for både statlig, fylkeskommunal og kommunal forvaltning, men også for privat næringsliv, frivillige organisasjoner og enkeltpersoner. Konsekvensene vil være avhengig av hvilke oppgaver som samlet overføres til kommunene.

Hvilke av de oppgaveoverføringene som regjeringen legger opp til i dette høringsnotatet som vil bli berørt av dette regelverket, er for tidlig å fastslå.

Departementet vil i denne omgangen bare gjøre oppmerksom på problemstillingen. Det må på et senere tidspunkt gjøres en konkret vurdering av hver enkelt oppgave. Det synes imidlertid på det rene at flere av oppgaveoverføringene ikke vil innebære "overdragelse av virksomhet", men vil ha mer preg av omdisponering av ressurser og overføring av myndighet.

Alle økonomiske og administrative konsekvenser av endret oppgavefordeling håndteres i den ordinære budsjettprosessen. Det legges til grunn at overføring av oppgaver mellom forvaltningsnivåene i utgangspunktet vil følges av rammeoverføringer innenfor en samlet uendret utgiftsside på statsbudsjettet. Flytting av oppgaver mellom forvaltningsnivåene må følge det finansielle ansvarsprinsippet. Dette innebærer at overføring av oppgaver til kommunene skal følges av tilsvarende overføring av økonomiske ressurser.

### **Rådmannens vurdering av oppgavene**

#### **3.2.1 Vigsler som i dag gjøres av notarius publicus:**

##### Dagens oppgave:

Den formelle prøvingen av ekteskapsvilkårene ligger til Folkeregisteret. Rollen dommere i tingretten i dag har som vigslere, er i hovedsak av seremoniell karakter og følger det borgerlige vigselsformularet. Hvem som har vigselsmyndighet følger av ekteskapsloven.

##### Departementets vurdering:

Departementet foreslår at kompetansen til å foreta borgerlig vigsler i kommunene, tillegges ordføreren, varaordføreren og den eller de personer i kommunen som kommunestyret gir slik myndighet.

Det er viktig å sørge for at de ekteskap som inngås faktisk er gyldige. Det krever blant annet at den som gjennomfører vigselen innehar den nødvendige myndighet etter ekteskapsloven. Av hensyn til etterprøvbarehet, må delegeringen av vigselsmyndighet i kommunen være skriftlig.

Det er viktig at vigselsseremonien fortsatt skal ha et høytidelig preg når kompetansen overføres fra domstolene, og at seremonien gir en gyldig vigsel. Bruk av egnede lokaler vil være av betydning for hvordan en vigselsseremoni oppfattes. Departementet legger til grunn at kommunene har rådhus, kommunehus eller andre lokaler som er egnet, og kan gjøres tilgjengelig for vigsler.

##### Økonomiske og administrative konsekvenser:

Komiteen viser til forslaget om å la kommunene overta borgerlige vigsler, og støtter dette under forutsetning av statlig fullfinansiering av disse oppgavene.

##### Rådmannens vurdering:

Rådmannen har ingen vesentlige kommentarer til departements vurdering og anbefaler at forslaget tas til etterrettning.

### **3.3.1 Oppgaver som er lagt til notarius publicus:**

#### Dagens oppgave:

For å få en notarialbekreftelse må det fremlegges den dokumentasjon som notarius publicus finner nødvendig for å vurdere riktigheten av det som skal bekreftes. Notarius publicus må vurdere om lovens krav til notarialattest er oppfylt.

#### Departementets vurdering:

I tillegg til borgerlige vigsler, foreslås at «enkle notarialforretninger» legges til kommunen. Med «enkel notarialforretninger» menes bekreftelse av signaturer og rett kopi med tilhørende notarialattest. Mer krevende notarialoppgaver foreslås ikke overført til kommunen.

Forslaget innebærer ikke at myndigheten til å utføre de enkle notarialbekreftelsene tas ut av domstolen eller fratas lensmenn, namsfogdene og politistasjonssjefer med sivile rettspleieoppgaver. Kommunens notarialmyndighet på dette området kommer i tillegg.

Departementet foreslår at myndighet til å forestå de enkle notarialforretningene legges direkte til leder av kommunerådet og administrasjonssjefen i kommunen, da kompetansen etter lov om notarius publicus er tillagt en person. Adgangen til å delegere myndigheten fra leder av kommunerådet eller administrasjonssjefen til andre ansatte i kommunen vil fremgå av en ny delegasjonsbestemmelse som foreslås i forskrift om notarius publicus § 3.

#### Økonomiske og administrative konsekvenser:

Komiteen viser til forslaget om å la kommunene overta notarialbekreftelser, og støtter dette under forutsetning av statlig fullfinansiering av disse oppgavene.

#### Rådmannens vurdering:

Rådmannen vurderer forslaget som hensiktsmessig og støtter departementets vurderinger.

### **3.4.1 Vilt- og innlandsfiskeforvaltning:**

#### Dagens oppgave:

I dag kan fylkeskommunen åpne for jakt på kanadagås og stripegås inntil 15 dager i forkant og i inntil to måneder i etterkant av ordinær jakttid. Videre forvalter fylkeskommunen den delen av innlandsfiskeforskriften som omhandler muligheten til å forby fiske av lokale eller regionale truede arter.

#### Departementets vurdering:

Stortinget har sluttet seg til at fylkeskommunens myndighet til å fastsette utvidet jakttid for enkelte fremmede/introduserte arter i forskrift om jakt- og fangsttider kan overføres til kommunene. Dette er arter hvor det i liten grad er nødvendig å ta hensyn til regional utbredelse og harmonisert jaktuttak.

Kommunene har allerede ansvar for deler av fiskeforvaltningen, og det vil bidra til en mer effektiv forvaltning dersom kommunene også får ansvar for å vurdere hvorvidt det er behov for å innføre et slikt forbud. Stortinget har sluttet seg til at fylkeskommunens myndighet etter innlandsfiskeforskriften § 2 tredje ledd kan overføres til kommunene.

#### Økonomiske og administrative konsekvenser:

De foreslåtte endringene vil få begrensede økonomiske og administrative konsekvenser.

#### Rådmannens vurdering:

Rådmannen har ingen vesentlige kommentarer til departementets vurdering og kan anbefale denne. Det kan imidlertid anføres gode grunner for å se dette i et større regionalt perspektiv som kan begrunne at myndigheten fortsatt bør forvaltes på regionalt nivå.

### **3.4.2 Enkelte oppgaver etter forurensningsloven:**

#### Dagens oppgave:

Innenfor næringsmiddelindustrien blir tillatelser til utslipp fra grønnsaksvaskerier etter forurensningsloven behandlet av fylkesmannen.

Fylkesmannen har også ansvaret for saker knyttet til støy fra motorsportbaner, skytebaner og vindmøller.

#### Departementets vurdering:

Forurensninger fra grønnsaksvaskerier og støy fra de nevnte kildene gir primært lokale miljøvirkninger og oppgavene er foreslått overført til kommunene.

Myndigheten omfatter virksomheter som vasker grønnsaker for pakking eller videresendelse til salg eller videreføring. Myndigheten omfatter ikke virksomheter hvor vasking av grønnsaker inngår som en del av en annen virksomhet.

Myndighet til å vedta reguleringsplan etter plan- og bygningsloven er lagt til kommunen. For at eventuell regulering av støy fra vindmøller etter forurensningsloven er godt koordinert med regulering etter plan- og bygningsloven, er det hensiktsmessig at kommunen gis myndighet også etter forurensningsloven.

Forskriftene gir videre kommunen myndighet til å regulere støy og støv fra motorsportbaner etter forurensningsloven. Dersom støy og støv fra motorsportbaner er tilfredsstillende regulert gjennom bestemmelser til reguleringsplan, kan det være unødvendig for kommunen å konsesjonsbehandle motorsportbaner etter forurensningsloven i tillegg.

#### Økonomiske og administrative konsekvenser:

De foreslåtte endringene vil få begrensede økonomiske og administrative konsekvenser.

#### Rådmannens vurdering:

Når det gjelder ansvar for tillatelser til utslipp fra grønnsaksvaskerier etter forurensningsloven har kommunen kompetanse til å kunne håndtere oppgaven, og er enig i departementas vurdering.

Når det gjelder å gi kommunen myndighet etter forurensningsloven til å regulere støy fra vindmøller og vindkraftanlegg, så vil endringene innebære at arbeidsfeltet utvides noe. Det vurderes som positivt at kommunen overtar saksbehandlingsansvaret som beskrevet, siden kommunen er reguleringsmyndighet i disse tilfellene.

### **3.5.1 Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig:**

#### Dagens oppgave:

Husbanken forvalter flere tilskuddsordninger på vegne av staten. Kommunene søker i dag Husbanken om midler, som fordeles ut fra en helhetsvurdering av kommunenes situasjon. Kommunene behandler søknadene fra enkeltpersoner, og tildeler tilskudd etter behovsprøving. Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig for personer med nedsatt funksjonsevne er regulert i en felles forskrift.

De boligsosiale utfordringene kan ventes å øke framover, blant annet som følge av økende boligpriser og behov for å bosette flyktninger som sitter i mottak. De demografiske utfordringene de neste tiårene med stor økning i antall eldre tilsier at det er et stort behov for flere tilgjengelige boliger. Flere tilgjengelige boliger reduserer behovet for institusjonsplasser og omsorgsboliger.

#### Departementets vurdering:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår at ansvaret for å gi økonomisk hjelp (tilskudd) til etablering i egen bolig og tilpasning av bolig overføres til kommunene. Rent teknisk gjøres dette gjennom å innlemme tilskuddsordningene i rammetilskuddet til kommunene. Dette betyr at kommunene gjennom inntektssystemet får tildelt statlig rammetilskudd basert på objektive kriterier.

Overføring av oppgaven gir flere fordeler. For det første får kommunene et mer helhetlig ansvar for den boligsosiale politikken slik at de i større grad kan se lokale boligsosiale utfordringer i sammenheng med andre velferdsområder. For det andre blir det mer forutsigbart for kommunene hvilke ressurser som står til rådighet. For det tredje blir det en forenkling for kommunene når de ikke må søke Husbanken om tilskuddsmidler.

For staten innebærer forslaget at Husbankens oppgaver med å fordele tilskuddene mellom kommunene bortfaller. Husbanken slipper også å bruke ressurser på rapportering og kontroll av hvordan tilskuddsmidlene brukes.

#### Økonomiske og administrative konsekvenser:

Flytting av oppgaver mellom forvaltningsnivåene må følge det finansielle ansvarsprinsippet. Dette innebærer at overføring av oppgaver til kommunene skal følges av tilsvarende overføring av økonomiske ressurser.

Både Husbanken og kommunene vil spare administrative ressurser som følge av at Husbankens ansvar bortfaller.

#### Rådmannens vurdering:

Vurderingene som fremkommer i forslaget fremstår som fornuftige. En kan ikke se at forslaget vil medføre noen vesentlige endringer med hensyn til ansvaret eller arbeidsmengde man har for aktuelt saksområde i dag. De foreslåtte endringer medfører heller ingen endringer ved dagens praksis for de som søker om de aktuelle tilskudd og lån.

Det er imidlertid enkelte forhold som må avklares i forbindelse med endringene, blant annet med hensyn til individuelle søknader om tilskudd til prosjektering og utredning. Her kan det forventes noe merarbeid i og med at disse søknadene i dag saksbehandles direkte av Husbanken. Kommunen blir etter gjeldende praksis rådført i sakene, så med mindre saksomfang øker, vil ikke omleggingen medføre vesentlig økt ressursbruk. Kommunen må imidlertid etablere nye interne samhandlingsstrukturer i forbindelse med omleggingen. En støtter departementets vurderinger på denne oppgaven.

### **3.6.1 Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmeanlegg:**

#### Dagens oppgave:

Bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet i kommunene, finansieres i dag delvis med midler fra overskuddet fra Norsk Tipping AS. De som ønsker å sette i gang bygging eller rehabilitering av slike anlegg, må ha idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planene for det enkelte anlegget for å kunne søke om og eventuelt få tilskudd i form av spillemidler.

Godkjenningsmyndighet for anleggene er som utgangspunkt tillagt Kulturdepartementet, men Kulturdepartementet har fra 1992 tildelt kommunene myndighet til å kunne foreta idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for de fleste og hyppigst omsøkte anleggene, dvs. årlig mer enn 90 prosent av antall søknader/anlegg. Dette gjelder blant annet idrettshaller, fotball- og friidrettsanlegg, skianlegg og friluftslivsanlegg.

#### Departementets vurdering:

Kulturdepartementet foreslår at ordningen skal være den samme, som for kommunenes myndighet til idrettsfunksjonelt å forhåndsgodkjenne andre anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Det vil si at kommunene ikke er pålagt å foreta idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for bygging eller rehabilitering av svømmeanlegg for søknad om spillemidler, men kan sende søknaden til departementet for vurdering og avgjørelse.

Det er således ikke snakk om en ny pålagt oppgave eller plikt for kommunene, men en myndighet som de selv vurderer om de skal benytte.

#### Økonomiske og administrative konsekvenser:

Ettersom angjeldende søknader er svært få på årsbasis, vil tildeling av myndighet til kommunene om å kunne foreta idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for svømmeanlegg, medføre bare mindre økonomiske og administrative konsekvenser.

#### Rådmannens vurdering:

Svømmeanlegg er en svært krevende anleggstype, og som bygges relativt sjelden i den enkelte kommune. Anleggene er kostbare og krever spisskompetanse for å oppnå de kvalitetene et slikt anlegg må inneha for å få optimal bruk og drift over tid. Større fagmiljø og kompetanse i nye større kommuner vil ikke nødvendigvis tilføre relevant kompetanse og man vil da uansett ha dialog med Kulturdepartementet før en godkjenning gis.

Det er således ikke snakk om en ny pålagt oppgave eller plikt for kommunen, men en myndighet som en selv vurderer om en skal benytte. Kommunen innehar ikke denne kompetansen i dag. En støtter departementets vurderinger på denne oppgaven.

### **3.7.1 Nærings- og miljøtiltak i skogbruket:**

#### Dagens oppgave:

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) finansieres over Landbrukets Utviklingsfond under jordbruksavtalen. Forskriften er fastsatt med hjemmel i skogbruksloven § 19, jf. § 25. Ordningen omfatter følgende formål: Veibygging, drift med taubane, hest og annet, skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak i skogbruket.

I dag er forvaltningen delt, ved at tilskudd til veibygging og drift med taubane og hest forvaltes av fylkesmannen, og tilskudd til skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak forvaltes av kommunene.

#### Departementets vurdering:

Fordeling av midlene vil følge samme system som tidligere, men forslaget innebærer at fylkesmannen vil fordele rammer til hver kommune etter omfanget av tilskuddssøknader fra næringsaktører i den enkelte kommune. Det foreslås at kommunen får ansvar for søknadsbehandling og utbetaling av tilskudd, i tillegg til ansvaret for rapportering, kunngjøring, registrering og arkivering, samt håndtering av klagesaker. Fylkesmannen vil i tillegg til å være klageinstans føre generell kontroll med kommunens forvaltning på området.

#### Økonomiske og administrative konsekvenser:

Overføringen av ansvaret for tilskudd til veibygging og drift med taubane, er beregnet til fem årsverk totalt.

#### Rådmannens vurdering:

Kommunene hadde vedtaksmyndighet for tilskudd til veibygging fra 2004 tom 2006.

Vedtaksmyndigheten ble tilbakeført til fylkesmannen i 2007. Endringene ble gjort for å kunne gjennomføre store prosjekter på en smidig måte. Ansvaret for tilskudd til veibygging og drift med taubane er beregnet til 5 årsverk totalt.

Fordeling av 5 årsverk fra 17 fylkesmenn ned til de største kommunene virker lite rasjonelt med tanke på best mulig utnyttelse av ressursene knyttet til ordningene.

Kommunen mener at dagens ordning fungerer godt og det er en rasjonell og god forvaltning av tilskuddsmidlene.

### **3.7.2 Tilskudd til tiltak i beiteområder:**

#### Dagens oppgave:

Tilskuddet skal legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene. Tilskuddet inngår som en del av jordbruksavtalen. Fylkesmannen fatter vedtak om tilskudd på bakgrunn av en vurdering og anbefaling fra kommunen, som mottar søknader i første instans.

#### Departementets vurdering:

Landbruks- og matdepartementet vurderer det som mest hensiktsmessig at Landbruksdirektoratet fordeler avsatt ramme i jordbruksoppgjøret til fylkesmannen som fordeler videre til kommunene på grunnlag av innmeldte behov. Dette vil ivareta behovet for regional oversikt og fleksibilitet i både faglig og økonomisk forvaltning av ordningen, samt at behovet for å samordne midlene med regional roviltforvaltning og bruk av forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovdyrskader ivaretas bedre. Dersom rammene fordeles på denne måten, vil de økonomiske og administrative kostnadene, inkl. behov for endringer i fagsystemer være moderate. Forslaget innebærer at fylkesmannen vil føre kontroll med kommunens tilskuddsforvaltning.

#### Økonomiske og administrative konsekvenser:

De enkelte oppgavene som foreslås overført utgjør en liten stillingsandel per embete. De økonomiske og administrative kostnadene, inkludert behov for endringer i fagsystemer, vil være moderate.

#### Rådmannens vurdering:

Tilskuddsordningen er i dag meget beskjeden. Rådmannen har ingen merknader til departementets vurdering.



### 3.8.1 Kollektivtransport:

#### Dagens oppgave:

Kollektivtransport er et vidt begrep og omfatter i utgangspunktet mange ulike transportformer. I forbindelse med overføring av ansvar for kollektivtransport til kommunen, er det kun det kollektivansvaret som ligger i fylkeskommunen det er aktuelt å overføre.

Kollektivtransport er derfor i det følgende begrenset til å omfatte rutetransport med motorvogn og fartøy, dvs. *buss og båt*, samt sporveier, tunnelbane og forstadsbane, dvs. *trikk, t-bane og bybane*. I tillegg omfattes transportordninger for funksjonshemmede (*TT-transport*) for fritidsreiser for brukere som på grunn av funksjonsnedsettelse ikke uten betydelige ulemper kan bruke det ordinære rutetilbudet.

#### Departementets vurdering:

Stortinget har ved behandlingen av Meld. St. 14 (2014–2015) sluttet seg til at ansvaret for kollektivtransport, inkludert TT-transport, kan overføres fra fylkeskommunen til store kommuner på bestemte vilkår.

Vilkårene for at en kommune skal få ansvar for kollektivtransporten innad i sitt område, er at kommunen omfatter et område som utgjør en felles bolig-, arbeids- og serviceregion (geografisk funksjonelt område) og har et tilstrekkelig markedsgrunnlag til å kunne gi befolkningen et ønsket kollektivtransporttilbud innenfor en samfunnsøkonomisk akseptabel kostnad. I tillegg er det et vilkår at det inngås et samarbeid/ partnerskap med det øvrige fylket/regionen om å sikre et helhetlig kollektivtilbud i regionen, jf. Innst. 333 S (2014–2015).

#### Økonomiske og administrative konsekvenser:

Endringene vil kunne medføre overgangskostnader til forberedelse og gjennomføring, herunder personaltiltak og systemkostnader. Det legges til grunn at overføring av oppgaver mellom forvaltningsnivåene i utgangspunktet vil følges av rammeoverføringer innenfor en samlet uendret utgiftsside på statsbudsjettet. Flytting av oppgaver mellom forvaltningsnivåene må følge det finansielle ansvarsprinsippet. Dette innebærer at overføring av oppgaver til kommunene skal følges av tilsvarende overføring av økonomiske ressurser. Fylkeskommunen finansierer sitt ansvar som ansvarlig for kjøp av kollektivtjenester gjennom de frie inntektene. Fra det tidspunkt overføringen av ansvaret gjelder, vil kommunen som har fått ansvar for kollektivtransport få tildelt økte midler, mens fylkeskommunen vil få tildelt færre midler basert på at oppgavene knyttet til kollektivtransport reduseres.

#### Rådmannens vurdering:

Vilkårene for at en kommune skal få ansvar for kollektivtransporten innad i sitt område, er at kommunen omfatter et område som utgjør en felles bolig-, arbeids- og serviceregion (geografisk funksjonelt område) og har et tilstrekkelig markedsgrunnlag til å kunne gi befolkningen et ønsket kollektivtransporttilbud innenfor en samfunnsøkonomisk akseptabel kostnad. Departementet legger til grunn at 100 000 innbyggere bør være normgivende for størrelsesordenen på et tilstrekkelig markedsgrunnlag.

Kristiansand oppfyller ikke disse vilkårene med dagens kommunestruktur, men kommunen er positiv til overføring av oppgavene, om vilkårene i høringen kan bli realisert gjennom en mer hensiktsmessig kommunestruktur.